

NEUVOSTOTASAVALLAN ULKO- JA SISÄPOLIITTISESTA TILANTEESTA

PUHE METALLIMIESTEN YLEISVENÄLÄISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN
KOMMUNISTIRYHMÄN ISTUNNOSSA MAALISKUUN 6 pnä 1922³⁷

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Toverit! Sallikaa minun hieman poiketa tavanomaisesta järjestyksestänne ja olla kajoamatta tänään kysymyksiin, jotka ovat istuntonne ja edustajakokouksenne päiväjärjestyksessä, voidakseni esittää teille johtopäätökseni ja ajatukseni politiikkamme perustehtävistä. Meillä on jo useita kertoja käännytty totuttuun tapaan niiden puoleen, jotka todellisuudessa suorittavat valtavan osan valtiollisesta työstä, vaikka eivät olekaan niiden tai näiden valtionlaitosten edustajia. Tekin kaikki tiedätte, että useimmissa valtionlaitoksissa varsinaisen käytännöllisen työn suorittavat ne taikka nämä työväenluokan edustajat ja m.m. tietysti metallimiehet, jotka ovat tässä suhteessa eturiveissä.

Siitä syystä luulen, ettei tässä tapauksessa ole suinkaan sopimatonta poiketa tavanomaisesta työjärjestyksestänne ja puhua enemmän poliittisista kysymyksistä, ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteestamme kuin ammattiyhdistysliikkeen ja puolue-elämän kysymyksistä. Olen näet vakuuttunut, että sekä ulko- että sisäpoliittisessa tilanteessamme on jotakin sellaista, mikä muistuttaa tietynlaista politiikan muutosta ja vaatii jokaista puolueen jäsentä ja tietysti jokaista valveutunutta työläistä kiinnittämään huomiota erikoisesti siihen, että tämä politiikan muutos ymmärrettäisiin täydellisesti, käsitettäisiin oikein ja otettaisiin varteen myös omassa neuvosto-, puolue-, ammattiyhdistystyössä ja kaikessa muussa toiminnassa.

Toverit, te tietenkin tiedätte, että kansainvälisen politiikan kysymyksistä Genova on meillä edelleenkin kärkipaikalla. En ole kovinkaan varma, että se olisi edelleenkin aiheellisesti tällä paikalla, sillä sanoessamme „Genova”

tarkoitamme kaikille jo kauan sitten tunnettua konferenssia, joka oli määrä pitää Italiassa Genovassa ja joka olikin miltei valmis kokoontumaan, mutta jonka kokoontuminen on valitettavasti nyt niin epämääräistä, ettei kukaan tiedä (ja epäilenpä kovin, etteivät Genovan konferenssin alullepanijat ja järjestäjät itsekään tiedä), onko sillä paljonkin kokoontumismahdollisuuksia vai eikö sillä ole niitä juuri lainkaan. Joka tapauksessa meidän tulee sanoa itsellemme ja kaikille niille, joita työläisten ja talonpoikien tasavallan kohtalo kiinnostaa jollakin tavalla, että tässä suhteessa, t.s. Genovan konferenssin kysymyksessä, meidän kantamme on alun pitäen ollut aivan varma ja yhtä varmana se on pysynytkin. Eikä ole meidän syympä, jos joltakin toiselta puuttuu paitsi varmuutta, jopa alkeellisintakin päätäväisyyttä, alkeellisintakin kykyä toteuttaa aikomuksensa. Ilmoitimme heti alussa, että *pidämme Genovan konferenssia tervetulleena ja osallistumme siihen*; olemme käsittäneet mainiosti emmekä ole lainkaan salanneet, että osallistumme siihen kauppiaina, sillä meidän on käytävä ehdottomasti kauppaa kapitalististen maiden kanssa (niin kauan kuin ne eivät ole vielä kokonaan luhistuneet), ja että osallistumme siihen siksi, että voisimme mahdollisimman oikealla ja mahdollisimman edullisella tavalla käsitellä tämän kaupankäynnin poliittisesti sopivia ehtoja, ja siinä kaikki. Tämä ei ole suinkaan mikään salaisuus niille kapitalistisille valtioille, joiden hallitukset laativat Genovan konferenssia koskevan ensimmäisen suunnitelman ja ryhtyivät sitä toteuttamaan. Nämä valtiot tietävät vallan hyvin, että meitä eri kapitalistimaihin sitovien kauppasopimusten nippu paksunee; kaupallisten toimitusten määrä kasvaa; nykyään on seikkaperäisen käsittelyn alaisena tavattoman paljon venäläisten ja ulkomaalaisten yhteisiä kauppayrityksiä, joissa ovat mukana mitä moninaisimpina yhdistelminä eri ulkovallat ja teollisuutemme eri alat. Siitä syystä kapitalistiset valtiot tietävät mainiosti, mihin perustuu käytännöllisesti se, mistä Genovassa tullaan puhumaan ennen muuta. Ja jos kohta tämän perustan lisäksi on päällysrakennelmana suuri määrä kaikenlaisia poliittisia puheita, oletuksia ja suunnitelmia, niin täytyyhän ymmärtää, että se on vain päällysrakennelma, joka useinkin on keinotekoinen, keksitty ja niiden rakentama, joille siitä on etua.

Niiden yli neljän vuoden aikana, minkä Neuvostovalta on ollut olemassa, meille on tietenkin karttunut kylliksi käytännöllistä kokemusta (minkä lisäksi olemme tietäneet sen kyllin hyvin myös teoreettisesti) osataksemme antaa oikean arvon tuolle diplomaattiselle pelille, jonka herrat porvarivaltioiden edustajat ovat panneet alulle vanhentuneen porvarillisen diplomatian kaikkien sääntöjen mukaisesti. Ymmärrämme vallan hyvin, mitä on tuon pelin takana: tiedämme, että sen ydinkohdan muodostaa kauppa. *Porvarimaiden täytyy käydä kauppaa Venäjän kanssa*: ne tietävät, että sekasorto tulee porvarimaissa edelleenkin jatkumaan samaan tapaan kuin tähän asti, jollei päästä taloudelliseen kanssakäymiseen muodossa tai toisessa; niiden kaikista loistavista voitoista ja siitä loputtomasta kerskailusta huolimatta, jota maailman sanomalehdet ja sähkösanomatiedot ovat täynnä, noiden maiden talouselämä repeilee sittenkin eivätkä ne ole pystyneet suorittamaan suurten voittojensa jälkeen, vaikka neljäs vuosi on jo menossa, yksinkertaisinta tehtävää — jälleenrakentamaan edes vanhaa, uuden rakentamisesta puhumattakaan —, vaan yhä vain painiskelevat sen kysymyksen kanssa, millä tavalla saisivat kokoon kolme, neljä, viisi maata (lukumäärä on kuten näette tavattoman suuri, mikä vaikeuttaa hirveästi sopimukseen pääsyä) ja muodostetuksi sellaisen yhdistelmän, että voisivat käydä kauppaa.

Ymmärrän, että kauppataidon oppiminen vaatii kommunisteilta todellakin aikaa ja että kuka tahansa, joka tahtoo oppia tuon taidon, tekee alussa usean vuoden ajan mitä törkeimpiä virheitä, mutta historia antaa sen hänelle anteeksi, koska tehtävä on hänelle uusi. Se vaatii sekä aivovoimistelua että luopumista kaikesta kommunistisesta tai oikeamminkin venäläisestä oblomovilaisuudesta⁵⁸ ja monesta muusta. Mutta että porvarivaltioiden edustajien pitäisi opetella uudelleen käymään kauppaa, jota he ovat harjoittaneet satoja vuosia ja jolle perustuu koko heidän yhteiskuntaelämänsä — se oudoksuttaa. Meitä se ei muuten oudoksuta kovinkaan: olemmehan kauan sitten sanoneet ja tienneet, että meidän arviomme imperialistisesta sodasta oli oikeampi kuin heidän. He tekivät arvionsa sen perusteella, mikä oli heidän nenänsä edessä, ja nyt kolmen vuoden kuluttua suurvoitoistaan he eivät voi keksiä, miten selviytyisivät tilanteesta.

Me kommunistit sanoimme, että meidän arviomme sodasta on syvällisempi ja oikeampi, että sodan ristiriitojen ja vitsausten vaikutus on paljon laajempi kuin kapitalistiset valtiot olettavat. Seuratessamme sivusta porvarillisia voittajamaita sanoimme: ne muistavat vielä monta kertaa sotaa ja sen jälkiseurauksia koskevat ennustuksemme ja arviomme. Meitä ei ihmetytä se seikka, että ne ovat eksyneet neljän, kenties parin, kolmenkin männyn keskelle. Mutta samanaikaisesti sanomme: meidän täytyy käydä kauppaa kapitalististen valtioiden kanssa niin kauan, kuin ne sellaisenaan ovat olemassa. Me ryhdymme neuvotteluihin niiden kanssa kauppiaina, ja että tämä meiltä luontuu, siitä on todistuksena kapitalistivaltojen kanssa solmimamme kauppasopimusten kasvava määrä, siitä on todistuksena kaupallisten toimitusten määrä. Emme voi saattaa niitä julkisuuteen ennen kuin ne on lyöty lopullisesti lukkoon. Kun luoksemme saapuu kauppamieskapitalisti ja sanoo: „Jääköön tämä meidän keskeiseksi asiaksemme siihen saakka, kunnes neuvottelut on käyty loppuun”, niin kaupan kannalta katsoen tästä ei voida tietenkään kieltäytyä. Mutta tiedämmehän, miten paljon sopimuksia on tekeillä, yksistään niiden luettelo käsittää monta sivua ja niiden joukossa on kymmeniä konkreettisesti käsiteltyjä tarjouksia, joissa on osallisina huomattavia finanssimiesryhmiä. Tietysti herrat porvarivaltojen edustajat, jotka aikovat kokoontua Genovaan, tietävät tämän yhtä hyvin kuin mekin: olkoon muu miten tahansa, mutta näiden hallitusten yhteys sikäläisiin kapitalistisiin toiminimiin on tietenkin säilynyt. Ei sielläkään vielä niin peräti leväperäisiä olla, ettei tätä tiedettäisi.

Senpä vuoksi, kun ulkomailta saapuvissa sähköissä havaitsemme alinomaa sellaisia tietoja, ettei siellä muka olla tarkoin selvillä, mitä tulee tapahtumaan Genovassa, että siellä muka haudotaan jotain uutta, että siellä aiotaan muka ihmetyttää maailmaa esittämällä Venäjälle uusia ehtoja, niin sallikaa minun sanoa heille (toivon, että saan tilaisuuden sanoa sen henkilökohtaisesti Lloyd Georgelle Genovassa): hyvät herrat, sillä te ette ihmetytä ketään. Te olette kauppamiehiä ja käytte mainiosti kauppaa. Me vasta opettelemme käymään kauppaa ja käymme kauppaa perin kehnosti. Mutta meillä on kymmeniä ja satoja sopimuksia ja sopimusluonnoksia, joista näkyy, millä tavalla me

käymme kauppaa, millaisia kauppoja me teemme tai tulemme tekemään ja millä ehdoin. Mutta emme voi muuta kuin melko tyynesti hymyillä nähdessämme lehdissä kaikenlaisia uutisia, joilla tahdotaan jotakuta säikäyttää, sellaisia uutisia, että meidät aiotaan panna koetteelle. Uhkauksia olemme kuulleet kyllin paljon ja sitä paitsi paljon vakavampia uhkauksia kuin ne, joita kauppamies esittää aikojen pamauttaa oven kiinni tehtyään viimeistä viimeisimmän hintatarjouksensa. Meitä uhattiin tykeillä ententevaltojen taholta, joiden hallussa on miltei koko maailma. *Me emme pelästyneet näitä uhkauksia. Herrat eurooppalaiset diplomaatit, älkää unohtako tätä, olkaa hyvät!*

Tarkoituksenamme ei ole suinkaan oman diplomaattisen arvovaltamme, maineemme ylläpitäminen, mikä porvarillisista valtioista on niin perin tärkeää. Emme aio edes puhua siitä virallisesti. Mutta emme ole sitä kuitenkaan unohtaneet. Meillä ei yksikään työläinen, yksikään talonpoika ole unohtanut, ei voi unohtaa eikä unohda koskaan, että hän on sotinut työläisten ja talonpoikien vallan puolesta interventiota tukeneiden kaikkien mahtavimpien valtakuntien liittoa vastaan. Meillä on kokonainen kokoelma sopimuksia, joita nämä valtakunnat solmivat useiden vuosien kuluessa Koltshakien ja Denikinien kanssa. Ne on saatettu julkisuuteen, me tunnemme ne, koko maailma tuntee ne. Minkä vuoksi pitäisi olla piilosilla ja esittää asia siten, kuin olisimme kaikki muuttuneet Iivana Muistamattomiksi? Jokainen talonpoika ja jokainen työläinen tietää, että hän on sotinut noita valtakuntia vastaan ja etteivät nämä ole voittaneet häntä. Ja jos te, herrat porvarivaltioiden edustajat, haluatte hauskuttaa itseänne ja haaskata paperianne (jota teillä on hyvin paljon, enemmän kuin tarpeeksi), mustettanne, kuormittaa johtojanne ja radioasemianne ilmoittaaksenne koko maailmalle: „Me panemme Venäjän koetteelle”, niin saammepahan nähdä, kuka kenet. Meitä on jo koeteltu, ei sanoilla, ei kaupankäynnillä eikä ruplalla, vaan nuijalla. Ja vaikeiden, verta vuotavien ja tuskallisten haavojemme ansiosta olemme saavuttaneet sen kunnian, ettemme me itse, vaan vastustajamme sanovat pakostakin: „Peitottu on kahden peittoamattoman veroinen”.

Tämän olemme ansainneet sotilaallisella alalla. Tosin kaupan alalla meitä kommunisteja on valitettavasti peitottu

vähän, mutta toivon, että tämä epäkohta korjaantuu lähitulevaisuudessa yhtä hyvällä menestyksellä.

Sanoin, että toivon saavani tilaisuuden keskustella henkilökohtaisesti Lloyd Georgen kanssa Genovassa näistä aiheista ja sanoa hänelle, että *meidä ei tarvitse pelotella joutavuuksilla*, sillä se alentaa vain pelottelijoiden omaa arvovaltaa. Toivon, ettei siitä estäisi minua sairauteni, joka on monen kuukauden ajan riistänyt minulta mahdollisuuden osallistua välittömästi poliittiseen toimintaan eikä salli minun lainkaan suorittaa velvollisuuksiani siinä neuvostovirassa, johon minut on asetettu. Minulla on syytä olettaa, että voin muutaman viikon kuluttua palata jälleen välittömään työhöni. *Mutta en ole varma siitä, että he pysyvät muutaman viikon kuluttua sopimaan kolmestaan tai neljästään siitä, mistä ovat ilmoittaneet koko maailmalle sopineensa.* Uskallanpa jopa väittää, ettei kukaan maailmassa ole varma siitä, ja enemmänkin, etteivät he itsekään sitä tiedä, sillä kun koko maailmaa hallitsevat voittajavallat kokoontuivat Cannes'iin, ne eivät kyenneet sanomaan kunnolla, mitä ne haluavat, vaikka olivat olleet aikaisemmin koolla jo monta kertaa — niillä on ollut lukemattomia konferensseja ja Euroopan porvarilehdistöissäkin jo nautetaan sille.

Senpä vuoksi käytännöllisten tehtävien eikä diplomaatiouhun kannalta katsoen тов. Trotskin tekemä tilanteen arviointi on kaikkein oikein. Kun tiedotettiin, että Genovan suhteen on kaikki järjestyksessä, että kaikesta on sovittu ja että Genovasta ollaan täydellisesti samaa mieltä, mutta vain erään porvarillisen hallituksen horjuvaisuus (ne ovat muuttuneet jotensakin epäilyttävän horjuviksi) on aiheuttanut tilapäisen lykkäyksen, hän antoi heti seuraavana päivänä päiväkäskyn: „Ottakoon jokainen puna-armeijalainen vaarin maailmantilanteesta; me tiedämme varmasti, että siellä on vankka ryhmä, joka haluaa yrittää interventiota; me olemme varuillamme ja olkoon jokainen puna-armeijalainen selvillä siitä, mitä on diplomaattinen peli ja mitä on asevoima, joka tähän saakka on ratkaissut kaikki luokkaselkkaukset”.

Olkoon jokainen puna-armeijalainen selvillä siitä, mitä tuo peli on, mitä on asevoima, niin sittenpähdän nähdään. Niin lahonnut kuin kapitalismi lieneekin kaikissa kapitalistisissa maissa, monet vaikutusvaltaiset puolueet saattavat

yrittää sellaista tempausta. Jos kerran hallitukset ovat niin horjuvaisia, etteivät kykene kutsumaan kokousta koolle ajoissa, niin kukapa tietää, kenen käskettäväksi nuo hallitukset joutuvat. Me tiedämme, että siellä on vaikutusvaltaisia sodanhaluisia puolueita, vaikutusvaltaisia henkilöitä ja talouselämän mahtimiehiä, tiedämme tämän mainiosti samoin kuin olemme kyllin tietoisia siitä, mikä on taloudellisten sopimusten todellinen perusta ja olemus. Olemme kestäneet tavattoman paljon vaikeuksia ja tiedämme, mitä vitsauksia ja kärsimyksiä uusi sotayritys saattaa meille tuottaa, mutta me sanomme, että *kestämme kaikki vielä kerran, koettakootpa vain yrittää*. Johtopäätös, minkä тов. Trotski teki julkaisten diplomatiatouhusta välittämättä tiukan päiväkäskynsä, on se, että jokaiselle puna-armeijalaiselle on selostettava uudelleen maailmantilannetta, että Genovan konferenssin lykkääntyminen Italian kabinetin horjuvaisuuden vuoksi merkitsee sodan uhkaa. *Me teemme tämän selväksi jokaiselle puna-armeijalaisellemme*. Se on meidän sitäkin helpompi tehdä, koska Venäjällä on harvassa sellaisia perheitä, sellaisia puna-armeijalaisia, jotka eivät olisi tietoisia siitä paitsi lehtien, kiertokirjelmien tai päiväkäskyjen, myös kotikylänsä perusteella, missä nämä ovat nähneet raajarikkoja, nähneet perheitä, jotka ovat kokeneet sodan, ja missä nämä näkevät kadon, kiduttavan nälänhädän ja kurjuuden, helvetillisen puutteenalaisuuden ja tietävät, mistä tuo kaikki johtuu, vaikka eivät luekaan menshevikkien ja eserrien pariisilaisia julkaisuja voidakseen selittää sen johtuvan bolshevikkien pahoista ominaisuuksista. Lieneeköhän puna-armeijalaisen koko olemuksessa nyt muuta sen pysyvämpää mielihalua kuin halu antaa vastaisku (sanon vaikka näin), vastaisku niille, jotka pakottivat meidät sotimaan tukien Koltshakin ja Denikinin meitä vastaan käymää sotaa. Tässä suhteessa meidän ei tarvitse muodostaa uusia agitaatio- ja propagandakomisioita.

Genovan konferenssin kysymyksessä pitää erottaa tarkasti asian olemus niistä lehtiankoista, joita porvaristo päästää lentoon; porvaristosta ne näyttävät hirmupommeilta, mutta meitä ei säikytetä niillä, sillä olemme nähneet niitä paljon eivätkä ne ole aina edes sen arvoisia, että niihin kannattaisi vastata edes hymyilemällä. Kaikki yritykset asettaa meille ehtoja kuin voitetuille ovat jonnin-

joutavuutta, johon ei kannata vastata. *Kauppiaina me solmimme suhteita ja tiedämme, mitä sinä olet velkaa meille ja me sinulle ja minkälainen voi olla sinun laillinen ja jopa suurempikin liikevoittosi.* Me näemme tehtävän monia tarjouksia, sopimustemme lukumäärä kasvaa ja tulee kasvaamaan, muodostukoon kolmen, neljän voittajavallan yhdistelmä millaiseksi tahansa; konferenssin lykkääminen koituu vahingoksenne, sillä siten todistatte omille ihmisillenne, ettette itsekään tiedä, mitä haluatte, ja että sairastatte niin sanottua tahdonpuutosta. Tämä sairaus ilmenee siinä, ettei ymmärretä sitä talouselämää eikä politiikkaa, josta olemme esittäneet syvällisemmän arvion kuin te. Kohta on kulunut kymmenen vuotta, kun esitimme tämän arviomme, mutta koko tämä myöhemmän ajan rappio ja sekasorto on porvarillisille valtioille yhä vieläkin käsittämätön asia.

Me näemme jo selvästi sen tilanteen, mikä meillä on muodostunut, ja voimme sanoa täysin varmasti, että *voimme jo lopettaa alkamamme perääntymisen ja olemmekin sitä lopettamassa. Riittää.* Me näemme aivan selvästi emmekä salaa, että uusi talouspolitiikka on perääntymistä, sillä olimme edenneet kauemmas kuin mitä saatoimme pitää hallussamme, mutta taistelun logiikkahan on sel-laista. Se, joka muistaa, mitä tapahtui lokakuussa 1917 ja joka ei ollut silloin poliittisesti varttunut ja perehtyi vuonna 1917 vallinneeseen tilanteeseen myöhemmin, tietää, miten tavattoman paljon kompromissiehdotuksia bolshevikit tekivät silloin porvaristolle. He sanoivat: „Hyvät herrat, asianne menevät rempalleen, mutta me tulemme valtaan ja pidämme sen. Ehkä teidän sopisi harkita, millä tavalla voisitte, rahvaanomaisesti sanoen, järjestää jutun rähi-nättä.” Tiedämme, että on ollut paitsi rähinää, myös kapinayrityksiä, joita menshevikit ja eserrät ovat tehneet ja tukeneet. Aikaisemmin he sanoivat: „Me annamme val-lan Neuvostoille vaikka heti”. Satuain hiljattain lukemaan pariisilaisesta aikakausjulkaisusta (niitä siellä on vaikka kuinka paljon) Kerenskin artikkelin, joka on tähdätty Tshernovia vastaan; Kerenski kirjoittaa, että hekö olisivat pitäneet kiinni vallasta, hänhän sanoi jo Demokraattisen neuvottelukokouksen⁵⁹ aikoihin, että mikäli on henkilöitä, jotka ottavat muodostaakseen yhtenäisen hallituksen, niin valta luovutetaan uudelle hallitukselle ilman mitään häiriötä.

Me emme kieltäytyneet ottamasta yksin valtaa. Sanoimme sen jo kesäkuussa 1917⁶⁰. Lokakuussa 1917 Neuvostojen edustajakokouksessa se sitten tapahtui. Neuvostojen edustajakokouksessa bolshevikeilla oli enemmistö. Silloin Kerenski vetosi junkkarikoululaisiin⁶¹ ja laukkasi Krasnovin luo aikoen koota armeijan ja hyökätä Pietariin. Kolhimme heitä hieman, ja nyt he ovat nyrpeissään ja sanovat: „Hävyttömät loukkaajat, anastajat, pyövelit”. Vastamme: „Oma syyne, hyvät ystävät! Älkää luulko, että Venäjän talonpojat ja työläiset ovat unohtaneet tekonne! Te haastoitte meidät lokakuussa mitä ankarimpaan taisteluun, ja me vastasimme siihen turvautumalla terroriin ja kolme kertaa ankarampaan terroriin, ja kun asia vaatii, turvaudumme siihen vieläkin, jos yritätte vielä kerran”. Yksikään työläinen, yksikään talonpoika ei epäile sen tarpeellisuutta, sitä ei epäile kukaan hysteerisiä intelligenttejä lukuun ottamatta.

Ennen näkemättömiin taloudellisiin vaikeuksiin joutuneina meidän täytyi käydä sotaa vihollista vastaan, joka oli meitä sata kertaa voimakkaampi. Ymmärrettävää on, että tällöin meidän täytyi mennä kommunistisissa poikkeustoimenpiteissämme pitkälle, pitemmälle kuin olisi pitänyt. Meidät pakotettiin siihen. Vihollisemme luulivat tekevänsä meistä lopun, he aikoivat tein eivätkä sanoin pakottaa meidät alistumaan. He sanoivat: „Emme suostu tekemään mitään myönnytyksiä”. Me vastasimme: „Erehdytte, jos luulette, ettemme uskalla ryhtyä äärimmäisiin kommunistisiin toimenpiteisiin”. Ja me uskalsimme, teimme niin ja voitimme. Nyt sanomme, ettemme voi pitää hallussamme noita asemia, me peräännyimme, sillä olemme valloittaneet kyllin paljon, voidaksemme säilyttää tarpeelliset asemat. Koko valkokaartilaisleiri, menshevikit ja eserät etunenässä, riemuitsee ja puhelee: „Ähäh, te peräännytte!” Riemuitkaa vaan, lohdutelkaa sillä itseänne, me sanomme. Meille on edullista, kun vihollinen lohduttelee itseään sen sijaan, että todella toimisi. Iloitkaa, te asetatte meidät sitäkin edullisempaan asemaan, kun lohduttelette harhakuvitelmin itseänne. Valtaamamme asemat ulottuvat tavattoman laajalle, ja jollemme olisi valloittaneet näitä asemia vuosina 1917—1921, meillä ei olisi ollut peräännyemisalaa, ei alueellisessa eikä myöskään taloudellisessa ja poliittisessa mielessä. Me säilytämme valtamme liitossa

talonpoikaiston kanssa, ja ellette halua myöntyä ennen sotaa esittämiimme ehtoihin, niin sodan jälkeen saatte tyytyä huonompiin ehtoihin. Tämä ilmenee selvästi vuosien 1917—1921 aikaisen diplomatian, taloudellisen ja poliittisen elämän historiasta, joten tämä ei ole mitään kerskailua. Tämä on vain toteamus, pelkkä muistutus. Jos herrat kapitalistit olisivat hyväksyneet lokakuussa 1917 ehdotuksemme, heillä olisi hallussaan viisi kertaa enemmän kuin nyt. Olette käyneet kolme vuotta sotaa. Mitä olette saaneet? Haluatteko vieläkin sotia? Tiedämme hyvin, etteivät läheskään kaikki teistä halua sotia. Toisaalta tiedämme, ettemme jaksata pitää hallussamme kaikkia vuosina 1917—1921 valtaamiamme asemia nykyisenä vaikeana nälkäaikana ja teollisuuden ollessa nykyisessä tilassa. Olemme luopuneet monista asemistamme. Mutta nyt voimme sanoa, että *tämä perääntyminen siinä mielessä, että olemme tehneet myönnytyksiä kapitalisteille, on päättynyt*. Olemme arvioineet voimamme ja kapitalistien voimat. Olemme suorittaneet useita esimerkillisiä tiedusteluretkiä solmimalla sopimuksia venäläisten ja ulkomaalaisten kapitalistien kanssa ja sanomme — luulen ja uskon, että puolueemme edustajakokouskin sanoo sen virallisesti Venäjän johtavan puolueen nimissä: *voimme nyt lopettaa taloudellisen perääntymisemme. Riittää. Emme vetäydy pitemmälle taaksepäin*, vaan ryhdymme panemaan liikkeelle ja ryhmittämään oikealla tavalla voimiamme.

Kun sanon meidän lopettavan taloudellisen perääntymisen, niin en tarkoita, että olisin edes hetkeksi unohtanut ne helvetilliset vaikeudet, joihin olemme joutuneet ja että aikoisin teitä tässä suhteessa rauhoitella ja lohdutella. Kysymys perääntymisen rajoista ja siitä, lopetammeko perääntymisen vai emme, ei koske edessämme olevia vaikeuksia. Me tiedämme, mitä vaikeuksia edessämme on. Tiedämme, mitä on nälänhätä Venäjän kaltaisessa talonpoikaismaassa. Tiedämme, ettemme ole onnistuneet vielä poistamaan nälänhädän aiheuttamia vitsauksia. Tiedämme, mitä merkitsee rahapula maassa, jonka täytyy käydä kauppaa ja jossa on laskettu liikkeelle niin paljon paperirahaa, ettei moista ole vielä nähty maailmassa. Tiedämme nuo vaikeudet, tiedämme, että ne ovat suuria. En pelkää sanoa, että ne ovat äärettömiä. Ne eivät pelota meitä lainkaan. Päinvastoin, ammennamme uutta voimaa siitä, kun sanomme

avomielisesti työläisille ja talonpojille: „Tällaisia ovat edessänne olevat vaikeudet, tällainen vaara uhkaa meitä länsivaltojen taholta. Ryhtykäämme työhön ja suhtautukaamme tervejärkisesti tehtäviimme”. Jos kohta lopetamekin perääntymisemme, niin se ei merkitse, ettemme tunne noita vaaroja. Me katsomme niitä suoraan silmiin. Sanomme: „Tuossa on päävaara; nälänhädän aiheuttamista vitsauksista on päästävä. Me emme ole päässeet niistä vielä. Emme ole suinkaan voittaneet vielä rahapulaa”. Siis puhuessamme perääntymisen lopettamisesta emme tarkoita suinkaan sitä, että olemme mielestämme jo luoneet perustan (uudelle talouselämälle) ja että voimme kulkea rauhassa eteenpäin. Ei, perustaa ei ole vielä luotu. Me emme voi vielä olla rauhallisia tulevaisuuden suhteen. Olemme sekä sodanvaarojen keskellä, joista puhuin riittämiin, että muiden, vieläkin suurempien vaarojen keskellä kotimaassamme, missä on taloudellisia vaaroja: hirvittävää talonpoikaiston kurjuutta, nälänhätää ja rahatalouden järjestyksettömyyttä. Ne ovat tavattoman suuria. Meiltä vaaditaan valtavia voimainponnistuksia. Jos meidät kuitenkin pakotetaan sotaan, niin me pystymme sotimaan. Mutta eipä ole vihollistemmekaan niin helppo ryhtyä sotaan. Sodan aloittaminen v. 1918 kävi heiltä helposti ja niin kävi sen jatkaminenkin v. 1919. Mutta vuoteen 1922 mennessä on kulunut monia aikoja, vuodatettu paljon verta ja tapahtunut kaikkea muuta. Länsimaiden työläiset ja talonpojat ovat kokonaan toisenlaisia kuin vuonna 1919. Eikä heitä voida mujauttaa puhumalla, että taistellaan saksalaisia vastaan ja että bolshevikit ovat noin vain saksalaisten käskyläisiä eivätkä mitään muita. Taloudellinen asemamme ei aiheuta meissä paniikkia. Meillä on nyt kymmeniä venäläisten ja ulkomaalaisten kapitalistien kanssa solmittuja sopimuksia. Tiedämme, millaisia vaikeuksia on edessämme ollut ja on. Tiedämme, miksi venäläiset kapitalistit ovat taipuneet tekemään noita sopimuksia. Tiedämme, millä ehdoin nuo sopimukset on solmittu. Useimmat näistä kapitalisteista tekevät mainittuja sopimuksia käytännön miehinä, kauppiaina. Ja mekin teemme niitä kauppiaina. Mutta jokainen kauppias ottaa tiettyssä määrässä huomioon politiikan. Jollei kyseinen kauppias ole jostakin villien maasta, hän ei tee kauppvoja hallituksen kanssa, joka ei näytä kovinkaan kestävältä eikä

liioin luotettavalta. Kauppias, joka niin tekee, ei ole kauppias, vaan tyhmyri. Ja sellaiset eivät sentään ole valtaenemmistönä kauppiaiden keskuudessa, sillä koko kauppa-taistelun logiikka syrjäyttää heidät kaupan areenalta. Kun aikaisemmin arvostelimme näin: jos Denikin on sinut lyönyt, niin todista, että voit lyödä hänet, niin nykyään arvostelemme toisin: jos kauppias on sinut lyönyt, niin todista, että voit pakottaa hänet tekemään kaupat. Olemme sen todistaneet. Olemme solmineet jo useita sopimuksia Venäjän ja Länsi-Euroopan mitä suurimpien kapitalististen toiminimien kanssa. Tiedämme, mihin ne suostuvat. Ne tietävät, mihin me suostumme.

Toimintatehtävämme muuttuu nyt jonkin verran. Juuri tästä haluaisinkin sanoa vielä muutaman sanan jo muutenkin hieman pitkittyneen selostukseni lisäksi.

Koska asianlaita on siten, että Genovan suhteen horjutaan, mistä ei näy tulevan loppuakaan, ja koska olemme sisäpolitiikassamme tehneet niin monia myönnytyksiä, meidän täytyy nyt sanoa: *„Riittää, ei mitään myönnytyksiä enää!”* Jos herrat kapitalistit luulevat, että asiaa voidaan yhä vitkuttaa ja että mitä enemmän sitä vitkutellaan, sitä enemmän tehdään myönnytyksiä, niin sanon vieläkin, että heille täytyy sanoa: *„Riittää, huomenna ette saa mitään!”* Elleivät he ole oppineet mitään Neuvostovallan historiasta ja voitoista, niin tehköt kuten tahtovat. Me puolestamme olemme tehneet kaikkemme ja sanoneet sen koko maailmalle. Toivon, että edustajakokouskin vahvistaa, että pitemmälle emme peräänny. *Perääntyminen on päättynyt* ja siitä syystä toimintamme muuttuukin.

Huomautettakoon, että tätä kysymystä käsiteltäessä meillä on yhä vielä havaittavissa paljon hermostuneisuutta ja milteipä sairaalloisuutta; laaditaan jos jonkinlaisia suunnitelmia ja tehdään kaikenlaisia päätöksiä. Tämän johdosta haluaisin sanoa seuraavaa. Luin eilen sattumalta „Izvestijasta” Majakovskin poliittisaiheisen runon⁶². En kuulu hänen runoilijakykynsä ihailijoihin, joskin tunnustan täydellisesti olevani tällä alalla inkompetentti. Mutta poliittiselta ja hallinnolliselta kannalta katsoen en ole pitkään aikaan tuntenut samanlaista mielihyvää. Hän tekee ronssaan murhaavaa ivaa kokoustenpidosta ja pilkkaa kommunisteja, jotka istuvat istumistaan kokouksissa. En tiedä, miten lienee runouden laita, mutta politiikan suhteen

takaan, että tuo on aivan oikein. Olemme todellakin sellaisten ihmisten asemassa (ja sanottakoon, että tuo asema on varsin nolo), jotka yhtenäen pitävät istuntoja, muodostavat valiokuntia, laativat suunnitelmia — loputtomasti. Oli sellainen Venäjän elämälle ominainen tyyppikuva — Oblomov. Hän lojui aina vain sängyssä ja teki suunnitelmia. Siitä pitäen on kulunut paljon aikaa. Venäjällä on tehty kolme vallankumousta, mutta Oblomoveja on silti olemassa, sillä Oblomov ei ollut vain tilanomistaja, vaan myös talonpoika, hän ei ollut vain talonpoika, vaan myös sivistyneistön edustaja ja paitsi sivistyneistön edustaja myös työläinen ja kommunistikin. Ei tarvitse muuta kuin tarkkailla meitä, millä tavalla pidämme istuntojamme, millä tavalla toimimme valiokunnissa, niin voi jo sanoa, että *entinen Oblomov on yhä olemassa, ja häntä on kauan aikaa pestävä ja siistittävä, ravisteltava ja kepitettävä, ennen kuin hänestä tulee jotakin kunnollista*. Tässä kohdin meidän täytyy suhtautua asemaamme ilman mitään harhaluuloja. Emme ole matkineet ketään niistä, jotka kirjoittavat „vallankumous” sanan isolla alkukirjaimella, kuten eserrät tekevät. Mutta voimme toistaa Marxin sanat, että vallankumouksen aikana tehdään tyhmyyksiä väliin enemmän eikä vähemmän. On suhtauduttava tervejärkisesti ja pelottomasti noihin tyhmyyksiin — tämä meidän vallankumousmiesten on opittava tekemään.

Olemme tehneet tässä vallankumouksessa niin paljon sellaista, mitä ei voida tehdä olemattomaksi, mikä on voitannut jo lopullisesti ja minkä koko maailma tuntee, joten meidän ei tarvitse missään tapauksessa kainostella eikä hermoilla. Asianlaita on nyt siten, että suorittamamme tiedustelun perusteella tarkastamme, mitä olemme saaneet aikaan, — tällä tarkastuksella on hyvin tärkeä merkitys, sillä siitä meidän tulee suunnata kulkumme eteenpäin. Ja koska meidän on kestävä tulevassa taistelussa kapitalisteja vastaan, meidän tulee noudattaa päättävästi uutta linjaamme. *Meidän tulee rakentaa koko organisaatiomme sillä tavalla, ettei kauppalaitosten johdossa olisi henkilöitä, joilta puuttuu tämän alan kokemusta*. Meillä asetetaan useinkin laitoksen johtoon kommunisti, joka on tunnetusti rehellinen ja kommunismin puolesta käydyssä taistelussa koeteltu, vankilakuurin käynyt ja siitä syystä valtioneustrustin johtoon asetettu, mutta kuitenkin sellainen henkilö, joka ei

osaa käydä kauppaa. Hänellä on siis kiistattomasti kaikki kommunistin hyvät ominaisuudet, mutta kauppias jymäyttää häntä kuitenkin ja oikein tekeekin, sillä suotta parhaita, mitä mainioimpia kommunisteja, joiden luotettavuutta ei voi epäillä kukaan muu paitsi mielipuolet, on asetettu sinne, minne pitäisi panna rivakka ja työhönsä tunnollisesti suhtautuva kauppa-apulainen, joka suoriutuu tehtävässään paljon paremmin kuin mitä luotettavin kommunisti. Juuri tässä ilmeneekin oblomovilaisuutemme.

Olemme asettaneet käytännöllisiin toimeenpanotehtäviin kommunisteja, joilla on kaikkia hyviä ominaisuuksia, mutta jotka eivät sovellu lainkaan kyseiseen työhön. Paljonko meillä istuu kommunisteja valtion laitoksissa? Meillä on valtavat määrät aineistoa, edustavia teoksia, jotka riemastuttaisivat kaikkein täsmällisintäkin saksalaista tiedemiestä, meillä on kokonaisia paperivuoria ja Istpartin⁶³ on tehtävä 50 kertaa 50 vuotta työtä ennen kuin siitä kaikesta saa selvää, mutta mitään käytännöllistä ette saa irti valtiontrustista ettekä saa tietää, kuka vastaa mistäkin. Meillä ei valvota, miten pannaan käytännössä täytäntöön dekreetit, joita on enemmän kuin tarpeeksi ja joita leivotaan sellaisella kiireellä kuin Majakovski on kuvannut. Täytetäänkö meillä vastuunalaisten kommunistityöntekijöiden määräksiä? Onko heistä tämän asian järjestäjiksi? Ei, ei ole, ja juuri siksi muuttuu sisäpolitiikkamme olemuskin. Mitä ovat istuntomme ja komissiomme? Ne ovat hyvin usein leikittelyä. Tilanne on parantunut sen jälkeen, kun ryhdyimme puhdistamaan puoluetta ja sanoimme: „Alas omanvoitonpyytäjät, puolueen mukaan lyöttäytyneet, varkaat!” Olemme heittäneet yli laidan noin sata tuhatta ja se on mainiota, mutta vasta alkua. Harkitsemme tätä kysymystä kunnolla puolueen edustajakokouksessa. Ja luulenpa, että saman kohtalon saavat silloin ne kymmenet tuhannet, jotka nykyään perustelevat vain komissioita, mutta eivät suorita eivätkä osaakaan suorittaa mitään käytännöllistä työtä. Kun siis tällä tavalla puhdistaudumme, puolueemme on todella tekevä työtä ja ymmärtävä tehtävänsä niin kuin se ymmärsi sen sotilaallisella alalla. Tämä työ ei ole suinkaan muutaman kuukauden eikä yhden vuodenkaan asia. Meidän täytyy olla kalliionlujia tässä kysymyksessä. Emme pelkää sanoa, että työmme luonne on muuttunut. Pahin sisäinen vihollisemme on byrokraatti,

kommunisti, joka on vastuullisessa (ja sitten myös epä-vastuullisessa) neuvostovirassa ja nauttii rehellisenä ihmisenä yleistä arvonantoa. Hän hieman raapiskelee, mutta eipähän sen sijaan ryyppiskele. Hän ei ole oppinut taistelemaan virastokankeutta vastaan, hän ei osaa taistella sitä vastaan, vaan peittelee sitä. *Tästä vihollisesta meidän on päästävä ja kaikkien tietoisten työläisten ja talonpoikien avulla me teemme sen. Puolueeseen kuulumattomien työläisten ja talonpoikien koko joukko on viimeistä miestä myöten lähtevä etujoukkoa, kommunistista puoluetta, seuraten tätä vihollista vastaan, tätä tolkuttomuutta ja oblo-movilaisuutta vastaan. Tämän suhteen ei voi olla mitään epäilyksiä.*

Teen lyhyen yhteenvedon puheeni päätteeksi. Genova koskeva peli, poliittinen peli, jota sen liepeillä pelataan, ei saa meitä yhtään epäröimään. Nyt meitä ei enää saada ansaan. *Me menemme kauppiaiden luo ja teemme kauppvoja jatkaen myönnytyspolitiikkaamme, mutta myönnytysten rajat on jo määritetty.* Se, että tähän asti olemme antaneet myöten kauppiaille sopimuksissamme, on ollut meiltä askel taaksepäin lainsäädännössämme, mutta pitemmälle emme mene.

Tämän vuoksi muuttuvat sisäpolitiikkamme, varsinkin talouspolitiikkamme perustehtävät. Emme tarvitse uusia dekreettejä, uusia laitoksia emmekä uusia taistelutapoja. *Mutta eri henkilöiden pätevyuden tarkastamista, tosiasiallisen täytäntöönpanon tarkastamista — niitä me tarvitsemme.* Seuraavia puhdistettavia ovat kommunistit, jotka luulevat olevansa hallintomiehiä. Kaikkien niiden, jotka ohjaavat kaikkia noita komissioita, istuntoja ja keskusteluja, mutta eivät tee yksinkertaista asiaa, on paras siirtyä propaganda- ja agitaatioalalle tai johonkin muuhun hyödylliseen työhön. He keksivät jotain erikoista ja ratki viisasta ja esittävät puolustukseksi sen, että talouspolitiikka on uutta ja täytyy siis keksiä jotakin uutta. Mutta he eivät tee sitä, mikä on heidän tehtäväkseen uskottu. He eivät huolehdi heille uskotun kopeekan säästämisestä eivätkä edes yritä suurentaa sitä kahdeksi kopeekaksi, vaan laativat suunnitelmia, jotka käsittävät miljardeja ja jopa biljooneja neuvostorahaa. Juuri tätä pahaa vastaan ryhdymme taistelemaan. *Ihmisten tarkastamisessa ja tehtävän tosiasiallisen täytön tarkastamisessa — siinä, vielä kerran*

siinä ja vain siinä on nyt koko toimintamme, koko politiikkamme ydin. Tämä ei ole muutamien kuukausien eikä vuoden asia, vaan se on usean vuoden asia. Meidän tulee sanoa virallisesti puolueen nimissä, mikä on nyt tärkeintä työssämme, ja järjestää vastaavasti uudella tavalla rivimme. Silloin selviämme tällä uudellakin alalla samanlaisina voittajina, jollaisina olemme selvinneet tähän asti kaikilla niillä työaloilla, joilla proletaarinen valta on käynyt talonpoikaisjoukkojen tukemana käsiksi asiaan. (Suosio-osoituksia.)

„Pravda“ № 54,
maaliskuun 8 pnä 1922

Julkaistaan
„Pravda“ lehdessä tekstin
mukaan
